

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
30 фран. у влату, на по године
10 фран. у влату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Високопреосвештени Митрополит Хаџи САВВА

Велико звоно са Цетињског Манастира ономадне је огласило престављење Високопреосвештеног Митрополита Хаџи-Савве, а тужно су му се одазвала звона по свој Црној Гори, и преко њених Граница по цијелом Српству.

Рођен у Бањанима око половине тридесетих година, Мостар га је сироче прихватио и посинио, одакле је већ одрасло момче руски консул Безобразов послао у Биоград, гдје је богословију довршио. Свршени богослов отпочео је своју службу у Мостару као учитељ па као свештеник, ал' обудовјевши у брзо, закалуђери се, и образовани духовник прелази код Митрополије Сарајевске, одакле је послат у Русију да проси за унутрашње украшење нове сарајевске цркве. И најпослије, Божим Провиђењем, послје окупације Босне и Херцеговине, долази на престо Дабро-Босанске митрополије у најкритичнијим њеним тренуцима.

Вјерни и одани до самопожртвовања син Матере свију православних Цркава Велике Цариградске Цркве, прије ступања на тај престо, извојевао је мудро и одважно, да га она и посвети и отада није преставаала његова апостолска борба против искушења, којима је пријетила иновјерна пропаганда његовој Цркви, која је пропаганда дотле допрла, да га ни у његовом стану на миру не оставља. ... Послије тога догађаја Високопреосвештени Хаџи-Савва био је пензионирани и у Беч интерниран, ал' убрзо заиште и доби допштење, да по други пут посјети Света Мјеста, на мјесто тога, преко Солуна дође у Црну Гору, одакле није преставао благотворно дјеловати на своју паству већ и самим својим примјером самопожртвовања за свето Православље.

Склонивши се у оцињској тишини, под благим поднебљем на најужнијој тачци нашега приморја ради свога већ поремећеног здравља, које му није допустило ни да се прими понуђеног му рашко-приаренског митрополитског пријестолја, он је ту проводио своје мирне дане радњи око своје баште и помажући мјесну сиротињу, која ће за њим љуто процвилити и која ће његов гроб благословима обасипати.

Из Оциња је долазио на Цетиње о свечаним и радосним данима нашег Владикашког Дома, који га је љубио и одликовао. Гледали смо га и по осталој Црној Гори о црквеним свечаностима гдје са Високопреосвештеним Митрополитом Митрофаном освештава обновљену старославну цркву на Врањини и монументалну Световасилијевску цркву у Никшићу, као и о Тројичанским свечаностима под Острогом. Својом светитељском појавом и свечаним тоном грчког богослужења дирао је и усхићавао, а црквене свечаности увеличавао.

Осим ових похода по Црној Гори, из Оциња по други пут је предузимао хаџадук у Јерусалим, гдје се топло молио Богу на Христовом Гробу за мило му Српство. Једну зиму провео је код Александријског Патријарха Софронија, најславнијег савременог Православљеника по уму и по срцу у читавом православном свијету, који га је очински пазио. Такођер је као храбри чувар Православља и мученик за Православље био дочекиван с љубављу и поштовањем у Васељенским Патријаршијама, Јерусалимској и Цариградској. Раскомадана ермска Црква није могла имати поузданијег посредника и вјернијег тумача пред Васељенским Престолом него је што је био Митрополит Хаџи Савва њена веља слава која не умире, те која ће вазада благотворно дјеловати на ерпске Митроносе. Тако је он и из оцињске тишине непрестано служио Православљу ерпске Цркве и њезиној слави.

Као Србин припадао је оној нашој генерацији од које ће трудно која јачим националним одушевљењем пламћети. И у прикос велике ерпске недаће, коју је доживио, његова тврда вјера у коначну побједу свете народне ствари није малаксавала, и у тој се вјери с нама растануо, да ближе Престолу Свевишњег настави топлије молити се за своје мило Српство, као што ће његов гроб са плавог Јадрана наставити по читавом раскомаданом Српству проповиједање и утврђивање његове живе Православне вјере.

Претплата плаћа се поштом
укупном непосредно админист-
рацији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Гамедонићу, к. д. аген-
ту у Котор. Дописи се плаћа
уредништву. Рукописи се не вра-
ћају.

За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

Тај гроб, који ће нама бити свет поред гробова најваслужнијих синова Црне Гере, побожно ће походити сви Срби и с нама заједно ктити га неувелим вијенцима свесрпске милоште и благодарности.

Преко цијеле зиме на Оциња долазили су нам неповољни гласови о здрављу Високопреосвештеног Хаџи-Савве, који су нас узнемиравали. Па је био на боље, и о Савину-днени одговарао је на телеграфске честитке обичним свезим патриотским одушевљењем. Прошле недјеље дође глас, да је опет стање његова здравља погоршало, али како смо се били научили скоро сваке зиме таквим гласовима, надали смо се опет и бољим. Кад у уторник у јутро манастирско велико звоно огласи, да се Високопреосвештени Хаџи-Савва престабио.

Први глас је стигао Високопреосвештеном г. Митрополиту Митрофану, који одма стаде најпрече наредбе издати и приправљати се пут Оциња. Пошто је већ оцињска општина била телеграфала тужну вијест босанско-херцеговачким Високопреосвештеним Митрополитима, Његовој Светости ерпском Патријарху Георгију и Високопреосвештеном Митрополиту Иннокентију у Биоград, Његово Високопреосвештенство прије свога поласка послао је оходне денеше Његовој Светости Јоакиму III. Васељенском Патријарху у Цариград, Високопреосвештеном Митрополиту Антонију у Петроград, и као најближим Владикама Преосвештеном Герасиму у Котору и Преосвештеном Никодиму у Задру; и по Црној Гори телеграфском окружницом наредио је, да се по свима црквама огласи престављење Високопреосвештеног Јерарха. Са Његовим Високопреосвештенством отпутовао је у Оцињ г. протодјакон Ф. Радичевић.

По налогу Њ. Краљ. В. Књазва Господара отпутовао је у Оцињ још и Госп. Војвода Божо Петровић, а тамо се већ од ове зиме налази госп. Војвода Симо Поповић један од најприсијанијих пријатеља Покојникових, који се тако са г. Марком Петровићем, управитељем Приморске нахије, налазио уз њега у његовим посљедњим данима.

У сриједу су Бањани телеграфом питали, могу ли приспјети на спровод и погреб свога Саплеменика, али им је одговорено да не могу, јер се јучер у четвртак та тужна свечаност свршила.

Цетињска Четаоница идуће недјеље справља парастос своје Почасном Члану, на који ће повати сва надлештва и грађанство.

Са спровода и погребља.

Јучер смо добили из Оциња следећи телеграм:

Оцињ, 13 фебруара.

У два сата после подна свршен је укуп Високопреосвештеног Митрополита Косановића. Укуп врло свечан. Мртво тијело пренесено из куће у цркву у 10 сати, кад је почело свечано богослужење. Служио цетињски Митрополит уз асистенцију протођакона Радичевића и пет свештеника. У пратњи заступник Њег. Краљ. Височанства Господара и Књажевске Владе, госп. Војвода Божо Петровић, пресједник државног савјета, госп. Војвода Симо Поповић, министар провете, све мјесне власти одолен и из Бара са Управитељем нахије госп. Марком Петровићем на челу, сви у стојећем реху. Многобројни народ све три вјеросповиједи прекршио улице куд је спровод пролазио. — Пада у очи многобројност Мухамеданаца при спроводу. — Арцибискуп барски Милиновић послао нарочитог изасланика, присутно сво католитко свештенство овог округа — Дирљив говор цетињског Високопреосвештеног Митрополита над мртвим тијелом на све присутне произвео силан утисак. Како Митрополит тако и Управитељ нахије непрекидно добијају многобројне изјаве саучешћа. Сажаљење послала сви Архијереји Српске Цркве, а такође Васељенски Патријарх цариградски и Митрополит петроградски у име Своје и Светог Синода. — Мног изјава саучешћа примају се са свију ограна Српства, особито из Босне и Херцеговине. — Допис сле-
дује.

Д-р Ковачевић.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њихова Краљевска Височанства Књаз Насљедник и Књагиња Насљедница дошли су на Цетиње.

— Јучер поводом рођендана Њег. Краљевског Височанства Књава бугарског Фердинанда, било је благодарење у манастирској цркви, које је у осуетву Књажевског Двора, који вимује на Ријеци, приредио наш министар иностраних дјела г. војвода Гавро Вуковић. Послије богослужења, г. др. С. Константиновић, дипломатски агент бугарски при нашем Двору, са својом госпођом, примио је честитања. Од стране наше владе одио је на честитање наш министар иностраних дјела са својим секретаром г. И. Вулетићем. За вријеме честитања, пред станом г. Константиновића свирала је наша војена музика.

— Господин Кицеос грчки консул у Скадру повратио се из Атине, бавио се неколико дана овђе и одпутовао је за Скадар.

Цетиње, 14 фебруара.

Са пуним признањем имамо да забиљежимо један акт хуманитарни и доброга оуеједства од стране високе окупационе владе босанско-херцеговачке према пограничној јој народу црногорском.

Познато је, да је нашим поданицима био условљен прелазак границе у окупираним сусједне покрајине тешким формалитетима пасоша, и одређеним мјестом, куд ијен се могла прелазити та граница, чим је био саобраћај са сусједним покрајинама тако отежан, да се готово граница могла сматрати затвореном, што је било на велику штету особито наших пограничара.

Ове године, из обзира хрђаве љетине и оскудице у храни, босанско-херцеговачка окупациона влада, напла се побуђена хуманитарним осјећањима, да слободно пропушта преко границе сусједни погранични народ црногорски, без до сад постојећих формалитета, чим је ове тешке године јако облакшано живљење у оним нашим крајевима из којих сада народ лакше и јефтиније може оеби храну набављати.

На том хуманитарном акту Књажевска влада одма је извршила захвалност аустро-угарској влади, као и влади окупираних сусједних нам покрајина, а са своје стране узела је мјере потребите дуж цијеле границе, како се не би с наше стране ма чим пореметило или покварило то добро дјело, које омогућана тај слободни

саобраћај, без кога и у најбољим годинама они погранични наши крајеви доста страдају.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 14 фебруара.

Римски дописник „Петроградских Вједомости“ пише: „Овдјешња штампа пажљиво прати, преко својих дописника, све што се збива на Балкану, и истиче све факте, које треба знати са гледишта италијанских интереса; а влада при најмање неповољном саопштењу жури се да умири јавно мњење, преко уфициовних органа, како она бди над правима и дужностима Италије према Балканском полуострву, и да ниједан корак других заинтересованих држава није био нити ће бити предузет, без знања и сагласја римског кабинета. Међутим последњих дана листови су пуни врло увнениранијућих извјештаја. Саопштавају о озбиљним приуговлавањима угњетених балканских народа на општи устанак против турског јарма и хитној мобилизацији турске војске. У исто доба говоре и о препремама двију великих држава, које су највише заинтересоване у балканским пословима. Уопште надух мирне барутним димом, и ту се изражава увјерење, да ће се гровне туче, које се купе изнад Балкана, с прољећа пролети у крваву кишу. Хоће ли се ова предсказивања остварити или не, ријешитиће блиска будућност, а до тади је извјесно, да је *херојска одважност македонских усташа учинила то, што нијесу могли учинити у току много година јавци и вајаји стотине хиљада хришћанског становништва, црноризног тешком пешом Порте*. Какав је положај у овој завади заувела Италија? Овдјешња влада о томе није никаквих званичних саопштења учинила, али из официјалних органа види се, да се она не ограничава на улогу пасивног посматрача. Министеријална „Трибуна“ изјавила је, да измјена мисли о балканским пословима између кабинета римског, бечког и петроградског није била само платонског карактера, и да иначе није могло ни бити, а доста је знати озбиљност италијанских интереса на Истоку, да се у томе убједи. Поред ове изјаве официјалног листа треба супротставити факте, који доказују, да стара борба између Аустрије и Италије на том истом горућем пољу Балканског полуострва не само да не престаје, него се с дана на дан обострава. Како се утврђује међународни положај Италије,

по иредентним областима под Аустријом расте уздање у повратак у крило старе отаџбине“. На ту римски дописник реди догађаје и појаве по тим иредентним областима, и биљежи што официјална штампа италијанска о томе пише. Тако на прилику, римска „Трибуна“ отворено пише: „Не продајући бечкој влади своју савјест, као што то чине друге народности аустријске, Италијанци јој могу или облакшати или отежати трудну задаћу, како с њима буде поступала. Нека у Бечу промисле о овом стању ствари, па нека одлуче што је корисније, тим прије, што се тиче тек задовољења законитих захтјева италијанског становништва, које ће тим више бити упућено на сопствене силе, чим више буде прогоњено“. И констатирајући тако, да се борба између Италије и Аустрије на том пољу све више обострава, римски дописник тако угледног петроградског листа овако завршује: „Може ли ова борба остати без уплива на карактер оног потпуног сагласја, које, по тврђењу уфициовних листова, влада тобож између римског и бечког кабинета у питању о мијешању у балканским пословима?“

ДОПИСИ.

Pittsburg, Pa, (Америка.) 20 јан. 1903.

— Господине уредниче! Ево ме да вам јавим српско слање у овом крају далеке Америке, нека знаду тамошња нам браћа, да и ако смо далеко од своје миле српске домовине, али ипак да знамо провађати свете и значајне — православне цркве и Српства нам дане. Истина, да је моје перо сасма тупо, за описати овакве свечаности, али ипак не да ми срце мира.

Између најдрвога имамо да вам јавимо, да смо на позив онамошњих Срба дошли из Јевропе србина свештеника за светосавски храм у Ме Кееспорт Ра, пре часног оца Илију Комадина, досадашњег свештеника у Моњави (Бановина). Ово је други на броју Србин свештеник у Америци. Отац Комадина је један од најбољих свештеника његове врсте, тачан вршилац својих светих дужности, одушевљени и ватрени Србин. Дај. Боже, сретан нам био!

На Богојављење 6 јануара о. г. обдржате су велике српске свечаности у граду Ме Кееспорту. Тога су дана два браства из *Српско-Православног Савеза „Сробраћа“* осветили своје заставе уз ношење литија и освешћење водиче на ријеци Ohio. На истој су слави присуствовала још 4 српска друштва из Савеза у потпуној парадној застави и музиком. Лепе је то било видјети, 6 српских друштава, више свакога се вије српска и американска застава, а на проима сваког члана кити Думанов грб, окићен са српском тробојницом. Спремни кренути! Музика удари „Онамо! онамо!“ Кренуше, али не „Онамо, онамо!“ него на српску слану. 600 Срба марширају улицама града Ме Кееспорта. Напријед иду два вијена Србина, са српском униформом и левтама о рамену, за њима 4 полицијата,

до тога, да изнесемо оно, што смо чули из уста народа, а никако да рјешавамо историјске проблеме.

Брато, о коме је ријеч, живио је у Вилцу, које се налази у присоју Попове стране и Пељевог бријега и имао је два сина: Николу и Павла. Павле је имао сина Чађена, од кога су данашњи Чађеновићи, којијех има до 20 кућа у Брекуту. Никола је имао Лава и Љума. Од Љума су *Своштинци*, којих има 24 куће, а дијеле се на *Велимирковиће* — 14 кућа у Братоножићу, 1 у Србији, 1 у Подгорици и *Станковиће* — 10 кућа у Братоножићу, 2 у Србији, 2 Подгорици, 2 у Зети. Велимирковићи се рјављају на два мања трбушка: *Восковиће* и *Ђаковиће*, а *Станковићи* на: *Радопечиће* и *Станишиће*. Они насељавају само једно село у Вјетринику на десној обали Мале Ријеке и зове се *Своштинци*; они чине једну одјелити, засебну опшину са својом посебном црквом, храмом св. Николе.

Лаво Николин, унук Братов, а брат Љумов имао је Вучету, а Вучета *Бала* и *Прого*, од којих су два најмногобројнија браства, у Братоножићима *Доњим* и *Горњим*, на име: *Баленићи* и *Проговићи*.

Бале је имао четири сина: *Радоњу*, *Рајича*, *Билка* и *Челобију* од овог се потпог *Пошкршани*, „Клопотска општина“, који се дијеле на: *Восковиће*, 2 куће, *Муратовиће* 3, и *Јовановиће* — 6 кућа и *Пејушковиће* — 4 куће у Вилцу. „Пељеврешка општина“ и 1 у Беране у Турској. За Банка *Балела*, веле, да је потао био са „Угричањем Јанком“ у Котаре, у Дал-

а за полицијата иде једна музика, а за истом свих 6 српских друштава, пред сваким другим музиком, а са стране такођер по 4 полицијата, који паде на ред, да ко не би Србина у парадно нанио какву увреду Маршира се. музике ударају одабране српске комаде: „Онамо! онамо!“ „Радо иде!“ и „Ја сам Србин!“ — Са колодвора, окле се парадно упутила има пуно по сата марширати до Светосавског храма, и то све главном улицом града Ме Кееспорта.

Одушевљена Србадија оће да полети од радости, јер је изашло мало и велико те их гледа и чуде се овој кити српских соколова, а са сваке стране довикује им се: „Ура Србино!“ („Живјели Срби!“) Дођише до светосавског храма. Парада стала испред самог храма у двије врте, оставиши средину правнину, којом су ове три музике прошле свирајући: „Ја сам Србин!“ На вратима св. храма поклаза се пречасни о. Комадина, који поздравља српску параду са добродошлицом, а иза тога настави се света литургија. По свршеној литургији о. Комадина поздравља присутну Србадију, препоручиши им, да и у будуће у братској алози и љубави проводе свечане и значајне дане. По свршеном говору све се упути на воду гдје ће се водича и заставе освештати. Напријед је ношен крст са литијама, а за њима српска и американска застава, а за тијем сва друштва у потпуној прељуби парадно, за парадом свештеник у одежама, а за свештеником побожни народ оба ошала.

Српски народ задивно је остале народности у овом граду са својом побожномшћу. Сви годолани скоро три кварта од уре одили су до ријеке Ohio, гдје се објавио освешћење. Заставама су кумовали: Друштво *Свети Никола* из Wilmerding, Pa. Госп. Арам Матијевић, а друштво *Свети Илија* из S. S. Pittsburg, Pa, г. Мале Хајдин. Кумови су богато обдарили заставе.

По свршеном освешћењу сва друштва и народ у потпуној парадно повратили су се у Светосавски храм, гдје је о. Комадина одржао пригодну бесједу. А тада у највећем расположењу развију се својим кућама.

И свети Сава српски просвјетитељ и учитељ није тако гласно прошао међу онамошњом Србадијом у S. S. Pittsburg, Pa., него још унапријед за пуну три мјесеца могло се видјети спремање наше омладине, да што свечаније и боље прослави овај свети, значајни и весели српски дан. Њих 20 на броју употребили су све своје силе да што љепше и сјајније исане светосавска бесједа, за које се има на првом мјесту захвалити г. Гаврилу Муњасу, хорвођи I српског пјесачког друштва „Горски Вијенац“ у S. S. Pittsburg, Pa.

Програм бесједе био је са овом садржином: Говор о животу св. Саве, држи г. Јово Миљш; „Ускликнимо“, пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „На Врчару“, декламује г. Лука Савићенић; „Први часови“ декламује г. Јулија Романовић; „Химне“ српском, црногорском и руску, пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Груда Земље“, декламује г. Велимир Хајдин; „Малена сам“, декламује г. ца Наранда Трбовић; „Радо иде“, пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Три хајдука“, декламује г. Гаврило Муњас; „Српској браћи“, декламује г. ца Марија Вујновић; „Онамо! онамо“, пјева I. С. П. Д. „Гор. Вијенац“; „Бранкова жеља“, декламује г. Петар Бијелић; „Српски анђео“, декламује г. ца Софија Вујновић; „Дјевојка на студенцу“, пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Ја и смрт“,

она чуљена породица Циљанића. Од Рајича су *Виночани* осим *Паричића*, који су дошли из Старе Србије; њих има 3 куће у Братоножићу, 2 у Брекуту и 1 у Србији. Виночани се дијеле на два браства: 1-во *Враковићи* (Гилићи) — 7 кућа и 2 у Подгорици; 2-го. *Видићи* — 7 кућа; 3-ће. *Чолићи* — 4 куће и 2 у Србији; 4-то. *Беленићи* — 4 куће; 5-то. *Вајовићи* — 4 куће; 6-то. *Маленићи* (Бурићи) — 5 кућа и 1 у Зети. Радоња Балев имао је два сина: Станоја и Вуја. Од првог су *Пељевчани*, од другог *Киселовчани*. Они потоњи дијеле се на браства: *Марковиће* — 11 кућа, *Миајловиће* (Восковиће) — 5 кућа, *Балићеве*, који се рјављају на мање трбушке на име: *Восковиће* — 5 кућа, 5 у Србији, 3 у Коњуке у Висојевићима и 1 у Брекуту, *Перовићи* — 5 кућа, 2 у Загорич у Зети и Вулиће — 2 куће на Кастри у Брки *Пељевчани* су најмногобројнији; њихова су ова браства, која проистичу од војводе Пеја Станојева, на име: *Топковићи* — 20 кућа и 2 у Подгорици, *Станишићи* — 8 кућа и 1 у Србији, *Павићенићи* — 6 кућа, 2 у Зети и 1 у Србији, *Веловићи* — 8 кућа, 3 у Србији и 1 у Загорич (Зети), *Тодоровићи* — 6 кућа, *Дмитровићи* или само *Митровићи* — 6 кућа и 2 у Србији и *Чубрановићи* — 8 кућа, 3 у Србији и 1 у Загорич. Сва ова три села чине једну опшину под именом „Оштина Пељеврешка“.

Прого Вучетић брат Балев имао је синове: Ђука, од кога су данашњи Ђукићи у Брекуту, *Дармана* — *Дармановићи* у Брекуту и *Раслана*, који је имао два

ЛИСТА К.

БРАТОНОЖИЋИ

6) *Етимографија.*

У простору, који је омеђашен у географском дијелу овога рада, броји се по најопшрнијим подацима до 265 искључиво православених домова, који — са свим малим изузетком — проистичу од два племенска (традиционално) родоначалника: „Брата Братоножића“ и „Пипа Пипера“, који су, како једно предање каже, били браћа по оцу; па како је Брато био најмлађи од браће, а још од друге мајке, то му браћа из тепања даду то име. Друго, како веле, „новије предање“, које је потврдио калуђер манастира Дуга, Илија Дрекаловић (од браства Поповића с Медуна) диктује, да је Брато био син или унук „Гргура Слјепега“.

Ево како репутују ово друго предање о Братову поријеклу:

Манастир Дуга толико је Кучки, колико и Братоножићи. Имају дијела у њему и Пипери и Васојевићи јер су и они давали зајетину манастиру у сире, вуни, стоци и другом. Попова је у оно доба било ријетко; народ је живио више пастирским животом; ријетко је кад ишао у цркву.

Потрефи се једном, да се на Васкрсају у манастиру сви Кучи и Братоножићи, који су дошли били да приме свето

причешће, јер ни једни ни други нијесу у то доба имали друге своје цркве, осим овога манастира, гдје су по једном на годину долазили да се причесте. Онда се сјећело у цркви цијелу ноћ те се је чекала служба, која се вршила и свршавала прије сванућа. Пођену се Кучи и Братоножићи око тога, који су од боље дозе: први су говорили, да су од Ђура Кастриота, а други — од Ђура Смедеревца; чвор је био у томе, који је од ове двојице био бољи и већи господинић; снаки је наводно воду на свој млин. Ствар је потпуно имала до боја доћи.

Калуђер Илија кад чује ларму и вику дотрчи из ћелије. Разабравши чему је ствар врати се у ћелију па опет дође међу њима са једном дебелом, старом књигом, коју отвори, па пошто је дуго гледао и превртао листове у њој, затвори је, подигне главу и рекне: „Браћо, не буди никоме криво! Ми морамо ону вјеровати, јер у њој лијепо стоји написато, од кога је ко. Она каже, да су Братоножићи од Ђура Смедеревца, а ми Кучи од Кастриота. Онај, од кога смо ми, држао је коња за уздучи ономе, од кога су Братоножићи, — дакле од бољег су Братоножићи.“ То изговори па пође у ћелију.

Ово је предање толико популаризовано, да ће и дијете узвикнути: „Ми смо од Ђура Смедеревца!“

Но, како му недрогот било да је Брато најмлађи брат Пипов, Васов, Красов, Хотов и Оаров, или пак унук Гргура Бранковића; нама је ове једно. То је ствар коју не засиједа наш дјеломруг. Нама је стало

декламује г. Велимир Хајдин и г-ца Софија Вујновић; „Синђелићев гроб“ декламује г. Драгиша Лавић; „Ах Ђурђев-дане“ пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Хајдук“ декламује г. Јосиф Рајновић; „Издајници“ декламује г. Душан Вујновић; „Сабља моја“ пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Нема Срба“ декламује г. Љубомир Вучковић; „Српска молитва“ декламује г-ца Марија Вујновић; „Ој Словени“ пјева I. С. П. Д. „Горски Вијенац“; „Девет крвавих дана“ декламује г. Лука Савићевић; „Св. Сава и Асан-паша“ декламује г. Лазо Ивковић; — завршетак са „Ускликима“.

На сањи дан Св. Саве 14 јануара о. г. I. Српско Пјевачко Друштво „Горски Вијенац“ у S. S. Pittsburg, Pa., у потпуној парадн са српском тробојницом и са српским лентама о рамену, кренуло је са електричним транзјом у Ме Кееспорт, Ра., на свету литургију у Светосавској храму, где је одговарао пјенанем на св. литургију. — Свету литургију су одслужили 4 свештеника: отац И. Комадина, Србин; отац Јован Наведински, отац В. Каднев и отац Ј. Крскоф, Руси. — По савршеној литургији о. Комадина је изговорио врло дугу бесједу о животу светог Саве, савиљујући негдашњу славу Србину са данашњом патњом. Моли се Богу да поврати Србину оно његово, препоручује Србима да своје траже и чувају, а да у туђе не дирају. — Говор о. Комадине на присутне је учинио велики утисак.

Пошто је и у Ме Кееспорту обржавана светосавска бесједа, то пречмени отац Илија Комадина морао је остати у Ме Кееспорту, Ра. да освети водичу и ревање колата, а с нама кренуше о. В. Калнев и о. Ј. Крскоф да, такођер, и међу нама у S. S. Pittsburg, Pa. освете водичу и изврше ревање колата.

Тачно у 2. сата послје подне било је све на окупу у дворани гдје ће се одржати бесједа. Дворана је била дупком пуна Србадије, међу којом виђесмо и наше браће Руси. Дворана је изнутра украшена, даљше није могло бити. На десној страни биле су слике: Св. Саве, Књаза Николе и Цара Николе, а на лијевој Краља Александра, Краљице Драге и Пресједника Сједињених држава Ровелата. По врх сваког нила се српска и американска застава, а око њих доврени вијенци.

Већ је дошао на ред и програм Најприје обављено је освешћење водиче и ревање колата, пза чега о. Јован Крскоф, на руском језику, поздравља присутну Србадију, захваљујући им на пажњи својих светиња и вјере православне, захваливши, да сирим сав српски народ буде славни свог светитеља Саву у подпуној слободи и под скиптром Душановим. Присутни захвалише о. Крскофу на лијепој бесједи и његовим жељама справ Српства. Иза њега настави о. Калнев, изналажући негдашње потешкоће српског народа у овом крају далеко Америке, савиљујући их са данашњим успјехом, наводи велики напредак у сваком погледу. Жели им и у напријед велики напредак, како које године тако све боље, завршавајући са ускликом: „Живео Српски Народ!“ Нашто се присутни одаваше са одушевљеним: „Живео!“

Иза освешћења водиче сјело се за готу и пуну софру, да се мало по старом српском обичају угосте. Јело и пиће је благословио отац Крскоф, а по том приступило се послу. На столу је пало много патриотских здравица Најпрву је подигао о. Калнев, за здравље Српског народа и његових Владара пријатељу сверусиномом

Књазу Николи и Краљу Александру. Присутни се одаваше са трократним: „Живео!“ Госп. Лазо Ивковић, подиже здравицу за здравље мирољубивог самодржаца сверусиномског, заштитника Православља, сјеверног орла Цара Руск га Николе. Присутни пропратше са громко: „Ура!“ На савршетку је пало још много одушевљених здравица: Савезу „Србобрану“, његовим управницима и појединим присутним личностима.

По савршеном угостењу, продужио се програм бесједе. Најприје са говором о животу и раду св. Саве. Говорник г. Милуш са својим говором је толико успио да су му сви присутни честитали. Иза говора су настављене пјесме и декламирање, које су испале на опште задовољство присутних. Особито је задовољство присутних г. Велимир Хајдин са својом декламирацијом „Груда Земље“, а такођер су вриједне похвале са својих декламирација господице Марија и Софија Вујновић, Јулија Рамановић и Навица Трбовић. Програм је завршен на опште задовољство, особито присутне је одушевљало, лијепо српско пјевање, што служи на част и дику госп. хорова Гаврилу Муњасу.

Иза бесједе настављена је игранка, отворена са играном српских књи. На игранку је свирала једна Словенска музика, која је одевирала лијепо и неколико српских комада. У сред највеће радозаности, дође нам у посјету из Ме Кееспорта отац Илија Комадина, да обиђе и ову Србадију и да им честита ово српско слање. Отац Комадина кад се међу нама показа у црногорској капи на глави, а са лентом о рамену, био је поздрављен од веселе Србадије са урнебесним: „Живео!“ Тако је текло ово свесрпско слање до саме зоре, када се разиђоше у подпуној братској слози и љубави, носећи са собом најљепше утиске и моћни Свенишћења, да им и у будуће подари, братске слоге те да прослављају свог светитеља, онако, као што само зна Србин славити и узносити своје великане.

Боже дај!

Оногштавни.

Вир-пазар. 5 фебруара. — Друштво „Примичка Читаоница“ одржала је на Виру своју главну годишњу сједницу 30 Јануара, која се обично сваке године држи 27 Децембра. И ове је године тај дан — такође држана, но пошто се није могао постићи жељени резултат, — по већини гласова — одложена је 30 Јануара.

На дневном је реду било: да се прегледају приходи и расходи читаоници; да се уставом прописано, а пропуштено, исправи и да се нова Управа изабере. Приступило се је раду и на првом мјесту предсједник друштва г. командир Ј. Пламенац изнио је у главном пријеке потребе читаонице, без којих даље не би могла остати.

Прегледано је питање и подуже се расправљало, како би се могле отклонити главне сметње напредку Читаонице и послје утамељеног ријешења; послје одобрене накнаде у улогу чланова — бирања је нова Управа: предсједник г. командир бригаде командир Иво Ђурић, подпредсједник г. учитељ Андрија Јовановић, дјеловод и благајник г. официр Јабуд Јовановић.

Скуп прегледавши приходе и расходе прошлогодишње — учинио је предрачун за идущу годину — те по том предрачуну, Читаоница ће „уставу“ одговарати и — према нашим приликама — бити довољно листовима снабђена.

блице. Они проишходе од Пипа Пипера, а дијеле се на она брства: Јовановићи — 16 кућа, Крелићи — 15, Мирковићи — 8, Радојевићи — 4, Томашевићи — 2 и Гагићи 5, који не припадају овој генеалошкој лози већ су досељени из Бијелог Поља.

Као уагред пропратићемо генеалошку смалу Лутовске општине, која броји до 50 домова:

Пипо Пипер имао је Михајла, а Михајло Ђурка, који је био војвода пиперски. Ђурко је имао Милована („војвода Милица“), а Милован је имао три сина: Радула, од кога су Зављани (у Пиперима), одакле је породица Пилетића. Потпешани и Радећани у Пиперима; Радула, од кога су Радунковићи или Расловићи (Пиперска Радјека) и Вик, који се доселио у Лутово, од кога су данашњи Лутовци. Од два сина Вукова, Павића и Јока сва су брства у Лутово, осим Гагића: Од Павића су Крелићи, а од Јока: Јовановићи, Радојевићи, Мирковићи и Томашевићи.

Кад броју кућа именованих брства прибавимо још оне 10 кућа из Павлића, Клопотска општине, на име: Беловићи и Лаковићи, који воде своје поријекло од оних Павлића у Бјелопавлићима, па оне 6 кућа из Дуге, такође Клопотска општине, који су се доселили са Селина у Пиперима и оне 6 са Јаблана, на име: Лаковићи и Вујовићи, за које веде да су остаци првих становника Братоношких, онда смо споменули сва Братоношка брства, о ову страну Вјетрица, којих

Да би се боље чланови Читаонице користили читавом књига и листова, скуп је ријешено, да се књиге истима дају на прочитање под „реверс“ према увиђавности библиотекара. Оваква установа, која је можда и даље постојала — али се из равних уроча није практиковала — привукла ће, мислим, иновину, који осјећају плодотворне утицаје читања књига и листова на дупени живот, да буду редовни чланови ове Читаонице. Шта су књиге и читање — послужилу се са ријечима једног ученика: *Добре књиге су неопроцијениво благо лијепој ријечи и владатијем мисли, које кад спомињемо и мислијемо највернији су другови и најмилија ушјежа.* А. Ј.

Ровца, 2 фебруара 1903. г. — Ове године довршише Влаховићи врло крону цркву на Миљци, коју подигоше на гробовима својих мученика, који су све муче и невоље трпљиво носили, да богме и „куну кору јели“, само да одрже православну вјеру, српско име и ватну слободу под окриљем Ловћенских Соколова, очекујући с њером боље и срећније дане, који слава Богу, да му у њима приносе молитве за покој њиховијех душа. Особита заслуга око подизања ове св. богомоље припада заузвимању и енергији г. кап. Пунише Ј. Селића. У маленом племену Ровцама ово је сада пета црква, што најбоље свједочи, колико је наш народ предан Богу и својој светој вјери. Црква је подигнута на мјесту, гдје је некада била црква краи Сабора Св. Јована Крститеља, па је истоме светитељу и ова посвећена.

Освећење поменуте цркве било је 30. Јан. т. г. на Велика три Јереха, које је извршио са благословом Нег. Високопресвештенства г. Митрополита Митрофана протојереј г. Новица Симић са свештеницима: Лазом Булатовићем, Илијом Јовановићем и Савом Рубежићем. Пошто се завршило освешћење и св. Литургија, држао је г. протојереј Симић говор, у коме похвалише Влаховиће и њихов труд око подизања онога св. дома, позивајући их, да свагда у њега с вјером долазе и траже помоћи и спасења од свог Створитеља; а за тим је сљедовало многобесјеђе.

Кад се изашло из цркве, упарађена чета Влаховића учинила је знак освешћења палбом из пушака. За тим су извесене многобројне здравице. Прву је здравицу дигао протојереј Симић у здравље Њ. К. В. Господара, пог. Илија Јовановић у здравље Њ. К. В. Књаза Наведника, кап. Пуниша Ј. Селић у здравље Њ. К. В. Књагиње Милене и Владјуге Дома — а уч. Ст. Булатовић у здравље поглавару наше Св. Цркве Њ. Високопресвештенства г. Митрополита Митрофана. Ту је пануо још велики број патриотски здравица а свака је пропраћена бурним овацијама. За тим се приступило богато постављеној офри, за коју су посједали само гости а сваки Влаховић ту бијаше гостољубиви домаћин, у чему се особито одликоваше оф. Радош Влаховић. За тим се цијелог дана играло, пјевало и веселило. С. Н. В.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(† Теодор Мандић). 31 јануара умро је у Новом Саду Теодор Мандић, навршивши 79 година живота. Покојни Мандић по свој прилици навршава оно коло

лази 265 домова, од којих су: 186 Братових потомака, 45 Пипићих, а 34 осталих.

Први становници Братоношки, које су они наслиједили спомиње се, да су били: Страхињићи, Ђукиновићи, Бокумири, маџију, гдје се и настанио. То је било, кад се Јанко повратио са Косова. Припомиња се, да се од овог Банка народила Маури, Лузани, Бараићи, Мачиновац и Јелавићи. Причају, да су се нашли једном за један астал на Цетињу за владе Књаза Данила у вријеме издавања дапије седам капетана, који су рекли да су из Братоножића — Имена тих капетана ово су: Вуко Милошев — с Пељева Бријега, Коља Петров — из Крњица, Лука Ђаков — из Зубаца у Херцеговини, Бошко Милутинов — из Загарча, Бошко Нешков — из Осредака — у Морачи. Сава Батрићев — из Ускока у Дрбанама и Вукадин Фашић — из Биора код Берава у Турској.

Напомена. Међу другим штетама, које може учинити један неспремни учитељ јест и ова, што ствара сепаратизам у племену дајући нова презимена својој дјечи, а иновршујући старо заједничко презиме, те се рођена браћа отуђују, као што је случај и овдје, гдје близна браћа и рођаци преизају се на разна презимена, благодарем свом негдашњем учитељу, који је по имену ђеда свом ђаку дао ново презиме, и тако од једног брства направио триста брствина. Ово је неопроштена учитељска погрешка!

У Братоножићима, 1902 год.

Петар Мајић, учитељ.

Срба из Војводине, које је још од знамените 1848 г. имало удјела у политичком раду Војвођана.

Мандић је отпочео своју каријеру 1849 као секретар у новој комисијату у Бачкој, а 1859 г. био је премјештен у министарство унутрашњих послова у Бечу. Кратко вријеме послје тога наименован је за савјетника намјесничког вијећа у Темишвару, а то је вијеће управљало онда пословима новостворене српске Војводине. Пошто је Војводина укинута, њега премјесте у Будим, а затим га, као помоћника, додјеле мађарском министарству унутрашњих дјела, гдје је имао најважнијег утицаја на јавне послове српског народа у Угарској, пошто је он био шеф одјелена, гдје су се ти послови стицали.

Новосадоки „Браник“, говорећи о Мандићевом раду, као вишем чиновнику мађарског министарства, вели да је Мандићева заслуга, што су и на највишем мјесту површени ваљачици два српска народно-крхвена сабора. Осим тога Мандић је био више пута и народни посланик на српском народном сабору у Карловцима и на угарском државном сабору у Пешти. Покојник је био одличан зналац римског и канонског права, а тако исто и историке. Писао је врло мало. Прпје неколико година почео је штампати овеје „Успомене“ у Летопису Матице Српске.

Мандић је један од посљедњих Срба, који су у Угарској заузимали високе државне положаје и тако своме народу колико су могли помагали.

Вјечни покој његовој српској души.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Прољетни радови у врту). Чимпукне прољеће, газда ће имати пуне руке посла у врту. Ту су на првом мјесту они радови, којима треба земљу да дотјерамо и поправимо. Такви су радови: ђубрење, превртање и прекопавање. Превртање и ђубрење земље треба завршити још с јесени или зими а за прољеће треба да остане само прекопавање а прекопавати треба увјек само онда, кад земља није превлажна, те се не хвата за ашов, него се чисто распада, кад ашов заобдемо и извадимо парче земље.

Послије овога треба помислити на сјетву. Као што у пољу на орницама мора сваки разуман ратар да мијења усјево, једне године сије стрмине (шпеницу, раж, јечам) а друге године окошине (кукуруз), тако исто и вртар мора мијењати мјесто поврће. О такој сјетви треба нам ово анати. Зеље се може подијелити у двије групе. Једној врсти треба врло снажно пођубрено тле (таки је: купус, патлиџа, пелер) а другој треба само доста масна земља. Овамо спада лукан, першун, репа, махунасто поврће и т. д. Оно зеље у пређубреној земљи или не рађа (на примјер махунасто поврће: пасуљ, грапак) или заудара на ђубре, на примјер лукак или се само опли у жиле, стабло и лоу али слабо рода рађа а и тај не приспије (репа).

Има нуз то и таквог поврћа, које се не сије сваке године, јер се на једном мјесту и по више година одржи, дабогме кад га добро негујемо. Таки је кисељак, шпаргла, лобода, хрен и т. д.

Кад све ово имамо на уму, онда треба земљу у врту прекосати, чим вријеме допусти и одма треба посјати прво разне ране грашкове. Зтими долази корјенисто поврће а у то се доба може шчистити са кисељака и лободe лишће, што је јесенао и зимус отрухуло.

Могу се посјати у топле леје и рани купуси, пелер и лук а ситно ђубре за шпарглу треба вјешто прекосати, изграбуљати и даском утапати. Доцније треба расаду у топлим лејама привикивати слободном ваздуху и ако нијесу и изгледати јачи мразови, можемо посјати поврће и у слободи на мало наклонитом мјесту.

И махунасто и корјенисто поврће је добро сијати на редове, јер је и много лакше земљу неговати (уситњавање, плевљење) него и поврће може и боље да усипе у себе храну из земље, те тако и боље прти. Априла мјесеца може се посјати у слободи сјеме од диње, лубенице, бундеве, тикве, краставца, а и расада се може из топлих леја пресадити у слободу. Али са тим послом не ваља пренаглити, јер рано изникао краставец, диња или тиква или рано расађен купус често дуго куња због рђаво времена. Често се дешава да прије донесу рода они краставци, који су с концем априла посјани, него они, што су мјесец дана раније бачени у земљу.

„Нива“.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Цетиње, 14 фебруара.

(Четрдесница пок. Војводе Петра Вукотића.) Фамилија пок. Војводе Петра Вукотића овим путем јавља својим сродницима и пријатељима да ће на четрдесницу Покој-

* Врша половина Клопотана или како се могу сви једним презименим назвати Прогоињи живи у Брескуту, гдје су, рауиује се, из Клопота пошл аи земљом. На једно Брескут чини једну еталошну јединицу са једном школском општином од 3 чете људи, то је првобло о Брескуту на посе говорити, јер Брескут одјасно брескутску школску општину састављају два етнотрафска ел-мента: Кучки и Братоношки; а ја то нијасам могао учинити, једно услед мог кратког боравка у Братоножиће, а друго, што сам рачунао на тамошњег учитеља, а дотакмо сам их у толико, у којима имају неравнотних етнотрафских ова са Братоножићима.

никову, 25 текућег фебруара, у саборној цркви св. Николе на Чеву парастос држати.

Из друштва „Цетињске Читаонице и Горског Вијенца“). Јуче, 14 фебруара, наш пријатељ и поштовани чешки књижевник Јосиф Холечек прославио је педесетогодишњицу свога књижевног рада. Поводом те прославе друштво „Цетињске Читаонице и Горског Вијенца“, цијенећи његове заслуге и за наш народ послало је слављенику ову телеграфску честитку:

Јосиф Холечек

Праг.

Врломе сину чешкога народа, нашем уљубљеном пријатељу, срдечно честитамо педесетогодишњицу плодovitог књижевног и патриотичког рада. Живијели Ви, жидјела браћа Чеси!

У име друштва „Горски Вијенац и Цетињска Читаоница“

председник
Живко Драговић

Чујемо, да је слављенику упућено још неке честитке од његових пријатеља и поштовалаца са Цетиња.

(Из Управе вароши Цетиња). Прошле и ове недјеље било је странаца на Цетиње 120, и то: Из Аустрије 56, Грчке 1, Италије 4, Инглишке 1, Турске 55, Немачке 2, Француске 1.

Пипу нам из Стругара 13 фебруара: „Два немила госта, град и сунце, упропастиле нашу љутину од прошле године, те остави напоср саљака без и залогја дуба. Но право наш народ вели: „Бог који је дао вубе, даће и леба за њих.“ Кад смо промислили да смо сасвијем пропади, спасао нас је од пропасти наш добри командир Дуро Нико Крушковић. Кад је видео велику невољу, он узео за свој новац 600 старџита и даде их на 6 чета свога батаљона по врло умјереној цијени и то до нове 1904 године.“

Овијем је он постао прави народни добротвор и покавац, како се и с малијем средствима може народу помоћи. Овакви су главари од потребе и Господару и народу!“

„Кад би се и други, који су далеко имућнији од њега, угледали на овај поступак, мјесто да се оваквијем годинама корипутују и цуне себи ципове, запоста би се вратио смирно бидет народнијех невоља, који се у овој години предвиде.“

Л. С.

— Пипу нам с Метерија:

Немила смрт отрже нам из наше средине 3. овог мј. доброг, племенитог и наљаног човјека, Николу Мусина Вујановића послаје краткот боловања у 58 ој години свог живота.

Као потомак добријех и племенитијех својих предака, а према приликама времена, Никола је почео ратовати још за ране младости, што је пратио као добар, уредан и наљан војник. Када је 1862. год. вагријела пушка на све стране око наше домовине — Николи је било 15 година, и тада је дохватио пушку у руку и као добар и наљан војник пропратио око 13 болова. Послеје умирена сиромаштина га примора, те је доста овивијета обинао. Ишао је у Цариграду, Мисир, гдје се за неко вријеме бавио код неког мисирског ципе, одакле је отишао у Јерусалим да се помили гробу Христа Спаситеља. Из Јерусалима се вратио у своје родно мјесто 1871. год.

Послеје овога кад су се десиле заљепице између Црне Горе и Турске, кад су покојни војвода Станко Радовић и војвода М. Врбица по наредби Њ. Кр. В. Господара ишли у Скадар, Никола је био послан с њима као тржоман; а кад се већ заратило по наредби војводе Вожа Петровића био је послан са г. Стеваном Радовићем на Медун, а с Медуну је био отпразљен с једијем турскијем бимбаном у Подгорицу. Послеје овога је подглегао болести, те није био у стању извршити све војничке дужности, али сваку повјерену му дужност извршио је тачно и уредно, и то је вријета јунаштва. Дакле, Никола је био човјек наљан, одважан, истинит, правичан, добротворан, чисте савјести и племените душе.

Покојног Николу сахранили смо 4 фебруара. На глас о његовој смрти у исти час се окупило не само село, већ и цијела околина. Сутрадан при спроводу био је многобројан народ из Ријечке, Катунске и Љешанске нахије, што је свједочило, да је Никола код сваког био љубљен и поштован. Прв потоњем растанку с њиме опростио се П. А. дирљивијем говором.

Лака му прва земља!

Т.

Телеграми Бечког „Нор. Бира“

СОФИЈА 8 фебруара. — Влада тражи од сабрања 200,000 франака за ватварање граница.

ЦАРИГРАД 9 фебр. — Руски и аустро-угарски посланик предали су великом везиру меморандум о предлозима својих влада за побољшање администрације у македонским вилајетима Скопља, Битоља и Софије.

ЦАРИГРАД, 10 фебруара. — Био је који сукоб без посљедица с бугарским четама у солунском вилајету. Један усташ мртав и два нивама рањена.

БИОГРАД, 10 фебр. — Вијести из Македоније доносе да је седам чета бугарских по 200 до 300 момака посљедњих дана потпуно оружане. Листови се туже, што је питање о разоружању Арнаута изкључено из акције руско-аустријске за реформе.

ЦАРИГРАД, 11 фебр. — Данас је Тевфик-паша саопштио руском и аустријском посланику, да је Султан примио мјере предложене у меморандуму.

РИМ, 11 фебруара. — Влада одговарајући на интерпелацију о македонском питању најавила је, да силе потписнице берлинског трактата с равлагом траже да се допуни тај трактат, скоро утврђене мјере у Бечу између аустро-угарског и руског министара иностраних дјела у начелу одговарају напним сопственим идејама, и ми смо их потпуно одобрили. Ако бугарска влада заустави агитацију и ако Порга на вријеме испуни обавезе према Јеиропа, садашња криза моће се ријешити, повратком мира балканским народима. Ако се пожар не узмогне избећи, Италија неће остати пасивна, цавећи своје обавезе и у исто доба законите интересе. Живо одобравање.

БЕЧ, 12 фебр. — Нота, коју су предали руски и аустро-угарски посланици Порти, публицирана је а сдржина јој већ позната.

ПЕТРОГРАД 13 фебруара. — „Изравнатељствени Вјесник“ доноси званично саопштење, у ком се најављује све што је царска влада чинила у корист побољшања стања православног народа у косовском, битолском и солунском вилајету. У почетку децембра Цар је послао Ламадорфа у Биоград и Софију, да саопшти руске намјере, које захтијевају, да словенске државе узму све потребите мјере, да се уздржи мир, и да само у том случају могу рачунати на Русију. Ламадорф је добио у Биограду и у Софији обећања, да ће настојати да задрже агитацију, очекујући резултат интервенције руске у корист својих сународника. У Бечу је Ламадорф у смислу споразума од г. 1897 са Голухонским утврдио главна начела реформи, који је програм био саопштен руском и аустро-угарском посланику у Цариграду, да изврде у појединостима пројект реформама, који је био саопштен Француској, Италији, Инглиској и Немачкој, које су га одобриле. Тај је пројект био предан Порти. Царска влада је преко својих представника нашла је за потребито, да опомене словенске народе на Балкану, да могу рачунати на помоћ Русије у њиховим стварним потребама и на заштиту материјалних интереса, а особито религиозних. Али Русија неће за њих жртвовати ни кап крви својих синова.

ЦАРИГРАД, 13 фебруара. — Тевфик-паша писмено је захвалио на предлозима, које прима као резултат искреног пријатељства.

СОФИЈА, 14 фебруара. — Опће је миљење против реформе предложених. Македонци изјавају да се не могу примити ни најшире реформе, ако њихово извршење није гаранћено велесилама. „Цариграц“ орган Каравелиста најави најевентуалније реформе, које најави интернационалним цијеним.

БИОГРАД, 14 фебруара. — „Штампа“ вели да није могуће уве-

сти реформе у Старој Србији ако се Арнаут не разоружају.

ЦАРИГРАД, 14 фебруара. — Велики везир захвалио је поново Зиновјеву и Калицу и позвао их у име Султана на удијенцу послје селамлика.

СОФИЈА, 15 фебруара. — Није истинит глас, да је руски консуо у Митровици убијен.

ЦАРИГРАД, 15 фебруара. — Вијести о сукобу од 23/2 претјеране су. С обје стране био је само који рањени. Били су ухваћени само Грци, Турци и Арбанаси, који немају никакве везе са бугарским комитетом.

ОБЈАВА

Муштафа Бег Аверић, из Подгорице, отпустао је отрагу пет година у Турску. Од тог времена до данас не будући дао о себи никаквог гласа, умољав се свако ко би о њему што знао да достави

Мин. Ин. Дјела.

ОБЈАВА

Зарија Оташе Марковић са Сигијене из Пинера, отпустао је отрагу тридест година у иностранство и у току тога времена није о себи давао никаквог гласа.

Умољав се свако ко би о поменутом Зарији знао да достави

Мин. Ин. Дјела

ОБЈАВА

Почињући од 1/14 фебруара тек год. Главна Управа Пошта и Телеграфа дозвољава свакој приватној радњи или трговцу, да је слободан приватно парафиновати и продавати поштанске написнице са сликама, а са условом, да јој се мора свака слика претходно, прије него се пусти у саобраћај, поднијети на одобрење.

За сваку визу — одобрење — узимаће Гл. Управа по 2 круне и по 12 примјерака од сваке врсте дописница за свој архив, и са тим им гарантира важност.

— За све неовијеране дописнице Гл. Управа задржава за себе право да их поништи без икаквог даљег објашњења.

Број 532.

Цетиње, 1/14 фебруара 1903 г.

Главна Управа
Пошта и Телеграфа.

Приватне Објаве.

ОБЈАВА

Пресудом Првог Одјељенја Апелационог Суда Њег. Величанства, изреченом 1-ог децембра текућег, оповијајући пресуду Тргодачког Суда Њег. Величанства од 7 јануара 1902. у распри између:

Др. Алфреда Парниса у заступању Данила Томсона, против тргована: Густава Голшера, Цемса Голшера, Вилхелма Голшера и Емила Хамера, било је друштво званично: „The Anglo Montegrin Trading Company Limited“, постојеће међу парничарима, проглашено разријешеним, а за опуномоћене рачунске вршиоце, према обавезама које закон наређује, назначени су трговац Гаetano Милер и горпречени трговац Емил Хамер, бивши управитељ поменутог друштва.

Из регистра Виших Судова Његовог Величанства.

Сриједа, 3. децембра 1902.

Нот. Рикардо Манара
Деп. Регистратор

A V V I S O

Con sentenza della Prim' Aula della Corte d' Appello di Sua Maestà proferita il 1.º dicembre corrente, revocatoria di quella della Corte di Commercio di Sua Maestà del 7 gennaio 1902 nella causa:

„Dr. Alfredo Parinis in rappresentanza di David Thomson.“

— за —

Negozianti Gustav Gölcher, James Gölcher William Gölcher, ed Emil Hammer“ fu la società denominata „The Anglo Montegrin Trading Company Limited“, fra i contendenti esistente, dichiarata sciolta, e ne furono nominati stralcianti, sotto gli obblighi

dalla legge imposti, il Negoziante Gaetano Miller ed il detto Negoziante Emil Hammer, già amministratore della Società suddetta Dal Registro delle Corti Superiori di Sua Maestà.

Mercoledì, 3 Dicembre 1902.

Not. Riccardo Manara
Dep. Registratore

P. 202

Br. 90

6 6

Главна овлашћена интернационална
Агенција за путовање.

БРАТА БАНАЦ

и Дубровнику

За преважане паробродом и жељез. ницом уз обавезне цијене:

из Дубровника за Нев-Јорк преко Хагре
„С. Франциско (Калифорнија) преко Хагре;
Аласка;
Монтенидео и Буенос-Аирес;
Пунта Арена;
Валпараисо;
Икике;
Оакланд;
Нев Зеаланд;
Аустралију

За путне карте, треба се обратити истој Агенцији.

Извјештаје и разјашњења даје и гост. Спиро Јовановић у Котору.

P. 66

Br. 91

8 12

ГРОМОБРАНА

(најновијег система)

Први Киј Цр. Јавном Управом Грађевина дипломирани мајстор израђујем и намјештај комад за 120 круна.

Никшић.

Душан С. Ивановић.

P. 24

Br. 9

4-7

Моје непокретно имање на Његуцима, које се састоји из цијелова: Вранаж до, Жугковица, Помирајанице, Буљев до, Пољврбље, у Бару под Ераковиће, све под рах, Вртините, Горња Кривача, алтим: пола дјелова Горњи Понор. Лек са Цијепцем изнад њега у Доњи Понор. Све ова цро ајем из слободне руке.

Ко жели купити нека се обрати директно на мене ради споразума.

Рудолфстал — Босна

Лабуд Врбица.

P. 62

Br. 16

1-3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Жалозног срца јављам сродницима и пријатељима жалосну вијест, да се наш отац, односно брат и муж

НИКОЛА МУСИН ВУЈАНОВИЋ

послеје кратког боловања преселио у вјечност 3 ов мј. у 58 години свога живота.

При погоњем растању с њиме нашу тугу ублажише наша браћа с осталој околином, којијема срдечно благодаримо.

Срдачна хвала нашој браћи и пријатељима: Љуботињанима, Добрињанима, Цељанима, Ријечанима, Рвашанима, Штитарица, Ђиновићима, Превлачанима, Дуљевљанима, Загоранима, који лично присуствоваше погребу и нашу тугу ублажише.

Хвала П. А., који се дирљивим говором на потоњу уру с њиме опростио.

Снима и сваком хвала ко год наш бол ублажио било личним присуством, било писмено или телеграфично.

Митериси, 5/II 1903.

Ожалошћени:

Син Мило с осталој породицом и родбином

P. 116

Br. 17

1-1